

Nijanse sive u rukama umjetnika Pawlikowskog

Romeo i Julia u Socrealizmu

Hladni rat - Zimna vojna (2018)

Režija : Pawel Pawlikowski

Glavne uloge : Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szyc

Izražavati se u crno-bijelom odnosno nijansama sivih akromatizama (više od 50 haha) nije baš pogodno za svako filmsko djelo. Kao i 'Ida' sa kojom je 2015-e osvojio Oskara za strani film Pawel Pawlikowski opet uspijeva iz crne i bijele izvući puno više od brojnih redatelja koji na raspolaganju imaju široku paletu kolora.

Film Hladni rat obiluje toplinom odnosa Zule i Wiktora i njihove fatalne ljubavi koja je na shakespearovski način sudbinski osuđena na krive ljude, kriva mjesta, krive vibracije, krivo vrijeme i bilo koji drugi izgovor zašto neće uspjeti. Ali Zula osjeća da je razlog nemogućnosti u njima samima, a ne hladnom ratu ili berlinskom zidu. Ljubav je možda jaka i može se činiti vječnom, a posebno romantičnom Wiktoru u njegovoj opčinjenosti lijepom i pomalo neobičnom djevojkom 'u kojoj ima nešto'. Ali Zulina 'otkačenost' je u biti njen način preživljavanja u tom i takvom svijetu kojeg ona vidi otvorenih očiju i vrlo dobro zna da se od Wiktorovog idealiziranja ne može živjeti.

Pawlikowski odlično (čitaj=jednostavno) ulazi u srž socrealističkih mehanizama korištenja kulture u političke svrhe, iz visina kontrolirano prodornim pogledom sa mega postera Josifa Visarionoviča Staljina, a u najbližoj varijanti prisnošću lukavog partijca druga Kaczmareka koji se itekako dobro zna snaći u tom svijetu. Ali i u tom se kao i u svakom drugom društvu i poretku događaju vrlo individualne sreće i žalosti, tragedije i ljubavi. Uobičajena komunistička kontrola uma putem prijatnje fizičkom patnjom nije spriječila Wiktora i Zulu ni u čemu, njihova je fatalnost i sudbina u njima samima. Niti je isti sistem iskorijenio rasizam kojem među svjetloputim i plavokosim članicama folklornog ansambla smeta djevojka tamnije kose i moguće židovskog podrijetla.

Hladni rat je i vrlo osobna poruka Pawlikowskog svojim roditeljima kojima je film posvećen, a koji su proživljavali slične odlaske i ostanke, ristanke i ponovna spajanja. Nama posebno zanimljiva mogu biti događanja u Splitu koji je već tada neutralno mjesto mogućeg susreta 's ove strane željezne zavjese' i gdje ga naši politički specijalci Šivak i Sobin ugaraju u vlak i dobronamjerno savjetuju ... 'Hoćeš da te vratimo u Varšavu?! Bolje ti je u Zagreb pa nazad u Pariz...!'

Odlična kamera u rasponu od crne do bijele i još bolja glazba u rasponu od folklora do jazz-a nadopunjuju užitek Hladnog rata, jednog od onih filmova koji se gledaju i više puta.

Mladen Petreski